

Smaointeoireacht ríomhaireachtúil gan ríomhaire

Súil thapa ar an gceacht

Cuir tús leis an gceacht trí threoir atá doiléir d'aon ghnó a thabhairt in aice le doras an tseomra ranga, mar shampla “Téigh ansin”, agus ansin abair cén fáth a mbeadh róbat i bhfostú. Léirigh timthriall amháin teipe agus ceartúcháin ar an eangach urláir taispeántais, gan ach na horduithe ar aghaidh, cas ar chlé agus cas ar dheis a úsáid. Scríobhann na grúpaí seichimh cártaí agus dífhabhtaíonn siad iad ar mhataí deisce le licín róbat agus cearnóg bhalla amháin, agus ansin taifeadann siad an t-algartam a oibríonn agus ceartú an fhabht sa Dialann Imscrúdaithe. Críochnaigh trí chéimeanna cosáin dhifriúil 5 faoi 5 a chur in ord le chéile ar an uirlis idirghníomhach a chuireann algartaim in ord, agus trí na focail dianscaoileadh agus dífhabhtú a cheangal le scéalta an ranga féin.

Cuspóirí foghlama

- Fadhb a bhriseadh síos ina céimeanna níos lú agus seicheamh beacht treoracha a scríobh
- An áit a ndeachaigh algartam amú a aithint agus an chéim ba chúis leis an bhfabht a cheartú

Roimh an gclog: ullmhúchán

An oíche roimh ré: déan eangach bheag urláir le téip don taispeántas, agus leag amach mata deisce amháin do gach grúpa de 3–4, le licín róbat, marcóirí tosaigh/sprice, cearnóg bhalla amháin agus cártaí ordaithe (ar aghaidh, cas ar chlé agus cas ar dheis amháin). Socraigh ar gach mata an treo ina mbeidh an róbat ag féachaint ag an tús. Glan málaí agus cathaoireacha ó limistéar na heangaí urláir.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Rogha eile ar chostas íseal
téip chumhdaigh d'eangach urláir taispeántais amháin	1	rang	seomra ranga	cailc ar an gclós nó rópa leagtha amach mar eangach lasmuigh má cheadaíonn an aimsir
mataí eangaí deisce (eangach shimplí 4 faoi 4 ar pháipéar nó ar chárta)	1	grúpa	seomra ranga	eangach tarraingthe le peann luaidhe ar sheanpháipéar nó ar chlár bán, ceann do gach grúpa
cártaí treoracha (ar aghaidh, cas ar chlé, cas ar dheis)	1	grúpa	seomra ranga	scríobhann na daltaí na trí ordú ar stiallacha seanpháipéir ag tús na gníomhaíochta
licíní róbait (ciúb, scriosán nó bréagán beag)	1	grúpa	seomra ranga	scriosán cláir, licín nó saighead déanta as páipéar fillte a thaispeánann an treo ina bhfuil sé ag féachaint
marcóirí tosaigh agus sprice (cearnóga páipéir, cóin nó licíní daite)	1	grúpa	seomra ranga	dhá leabhar de dhathanna difriúla, nótaí greamaitheacha nó málaí pónairí
marcóir constaice do chearnóg an bhalla	1	grúpa	seomra ranga	scriosán, bloc nó cárta fillte curtha ar chearnóg amháin

Aire: sábháilteacht

Gan aon rith ar an eangach urláir; d'fhéadfadh duine tuisle a bhaint as imill na téipe: ba cheart seasamh taobh istigh de na cearnóga. Coinnigh málaí agus cathaoireacha as an mbealach. Fanann na licíní deisce ar an mbord.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Seas in aice leis an doras agus tabhair treoir dhoiléir amháin, mar shampla “Téigh ansin.” Bailigh dhá smaoineamh nó trí ó na daltaí faoi cad a bhí in easnamh (treo, líon na gcéimeanna, cathain stopadh), agus ansin cuir obair an lae inniu i láthair mar seo: céimeanna a scríobh atá beacht go leor do róbat nach féidir leis buille faoi thuairim a thabhairt.
- **Focail an lae inniu: algartam agus fabht:** Scríobh an dá shainmhíniú ar an gclár agus fág ansin iad. Socraigh an cosán ar an eangach urláir taispeántais ionas go bhfeicfidh gach dalta an turas gearr céanna, agus ansin smaoinigh os ard trí thimthriall iomlán amháin teipe agus ceartúcháin: fág an casadh ar lár d'aon ghnó, ainmnigh an fabht, cuir isteach an casadh atá in easnamh agus rith an cosán arís. Ná ceadaigh ach ar aghaidh, cas ar chlé agus cas ar dheis: diúltaigh do “téigh go dtí an réalta” mar chéim.
- **Treoraigh róbat an ranga:** Tabhair amach na ról os ard: scríbhneoir, léitheoir, róbat agus seiceálaí (cuir ról le chéile i ngrúpaí de thriúr). Leagann na scríbhneoirí na cártaí sula mbogann aon duine an licín; deir an léitheoir ordú amháin ag an am; bogann an róbat díreach mar a deir an t-ordú. Má theipeann ar an algartam, reoigh: ainmníonn an seiceálaí an chéim, ná hathraigh ach a bhfuil riachtanach, agus rith arís ón tús é. Fág na seichimh a oibríonn leagtha amach; ná stop rith i lár báire chun scríobh sa dialann.
- **Taifead d'algartam:** Téigh díreach chuig an Dialann Imscrúdaithe fad atá na cártaí fós ar na deasca. Seiceáil nach bhfuil sna céimeanna ach na trí ordú atá ceadaithe, go n-ainmnítear an fabht mar chéim ar leith, agus gurb é an ceartú an t-ordú a athraíodh nó a cuireadh isteach. Má d'éirigh le grúpa an chéad uair, iarr orthu fabht agus ceartú d'aon ghnó a thaifeadadh ar an mata céanna.
- **Cuir na céimeanna in ord ar an gclár:** Tarraingíonn tusa na bloic ar an uirlis idirghníomhach a chuireann algartaim in ord; tugann na daltaí an t-ord amach. Luaigh uair amháin gur eangach 5 faoi 5 le balla atá ar an scáileán: difriúil ó na mataí deisce 4 faoi 4, mar sin ní féidir na seichimh ón deasc a chóipeáil díreach anonn. Rith uair amháin é le fabht d'aon ghnó a chuireann an róbat i líne dhíreach isteach sa bhalla, agus ansin atóg bealach a oibríonn le chéile, ag brú ar na daltaí an t-athrú is lú a aimsiú.
- **Cá ndeachaigh sé amú?:** Tarraing amach dhá scéal nó trí ó na grúpaí faoina gcuid oibre ar na mataí deisce. Tar éis scéal soiléir amháin, greamaigh na lipéid: ba é dianscaoileadh an turas a bhriseadh síos ina chéimeanna beaga; ba é dífhabhtú an chéim mhícheart a aimsiú agus a cheartú. Spreag iad le “Cén chéim ba chúis leis an bhfabht?” agus “Ar chruthaigh ceartú céim amháin fabht nua in áit eile?”

Cad ba cheart a bheith le feiceáil

Sna halgartaim a oibríonn ar na deasca, ní úsáidtear ach ar aghaidh, cas ar chlé agus cas ar dheis, agus sroicheann an róbat an sprioc gan dul isteach i gcearnóg an bhalla. Is iad na fabhtanna is coitianta sa chéad rith casadh atá in easnamh nó ródhéanach, nó a bheith ag féachaint an bealach mícheart tar éis casadh. Má “oibríonn” seicheamh toisc gur sleamhnaíodh an licín in ionad é a bhogadh de réir gach cárta, is earráid socraithe í sin: rith arís é agus an róbat ag bogadh díreach mar a deir na horduithe, ordú amháin ag an am.

Mithuiscintí agus idirghabhálacha

- **Scríobhann na daltaí “téigh go dtí an réalta” nó “téigh timpeall an bhalla” mar chéim amháin.** Ardaigh na trí chárta ordaithe, agus iad sin amháin, agus fiafraigh: cé acu díobh seo a thuigfeadh róbat? Iarr orthu ar aghaidh / cas ar chlé / cas ar dheis a chur in áit na céime doiléire sula ritheann siad arís é.
- **Nuair a theipeann ar an algartam, athscríobhann na daltaí an plean ar fad in ionad an chéim mhícheart amháin a ainmniú.** Reoigh an licín ag an gcearnóg inar theip air agus fiafraigh “cén cárta a thug anseo sinn?” Ná hathraigh ach an cárta sin, agus ansin rith arís ón tús é ionas go bhfeicfidh siad dífhabhtú céim amháin ag obair.
- **Ceapann na daltaí go gciallaíonn fabht gur theip orthu, agus mar sin cuireann siad an chéad iarracht i bhfolach.** Tarraing aird siar ar an mbotún a rinne tú féin d'aon ghnó ar an eangach taispeántais agus abair gur gnáthchuid d'obair ríomhchláraitheora iad fabhtanna: tá an dialann ag iarraidh go n-ainmneofar an chéim mhícheart, ní céad iarracht fhoirfe.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Tabhair cosán níos simplí ina bhfuil trí ordú ar aghaidh agus casadh amháin, agus suigh go hachomair ag bord an mhúinteora chun cabhrú leis an scríbhneoir an chéad seicheamh cártaí a leagan sula ritheann an grúpa é. • Cuir dalta eile ag obair leis an seiceálaí ionas go roinnfear eatarthu an chéim a theip a ainmniú os ard.	• Nuair a éiríonn leo uair amháin, cuir an dara casadh nó bealach níos faide timpeall an bhalla chéanna leis ar an mata deisce. • Leid: “Ar athraigh sibh rud amháin ag an am, nó ar athscríobh sibh an plean ar fad?”	• Scríobhann na daltaí a chríochnaíonn go tapa an dara algartam do chearnóg sprice nua ar an mata céanna, nó cuireann siad fabht isteach d'aon ghnó agus taifeadann siad an ceartú. • Le linn an reatha ar an gclár, iarr orthu údar a thabhairt leis an athrú is lú a sheachnaíonn an balla, seachas an seicheamh ar fad a atógáil.

Nasc traschuraclaim

Nasc le scríbhneoireacht nós imeachta sa Bhéarla: caithfidh céimeanna uimhrithe a bheith beacht go leor go mbeadh duine eile in ann iad a leanúint gan fiafraí cad a bhí i gceist agat.